

УДК 342.951

**МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ
КОМПЛЕКСНИХ ТА АДРЕСНИХ МОЛОДІЖНИХ ПРОГРАМ НА
ОСНОВІ ВРАХУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ
ХАРАКТЕРИСТИК МОЛОДІ**

Гавловська А.О.

Херсонський державний університет

Стаття присвячена аналізу впливу соціально-демографічних характеристик молоді на механізм формування та реалізації комплексних та адресних молодіжних програм.

Ключові слова: соціально-демографічна характеристика молоді, концепція, комплексні та адресні молодіжні програми.

Статья посвящена анализу влиянию социально-демографических характеристик молодежи на механизм формирования та реализации комплексных и адресных молодежных программ.

Ключевые слова: социально-демографическая характеристика молодежи, концепция, комплексные и адресные молодежные программы.

The article analyzes the impact of social and demographic characteristics of the youth on the mechanism of formation and implementation of integrated and targeted youth programs.

Keywords: social and demographic characteristics of youth concept, integrated and targeted youth programs.

На фоні таких напрямів реалізації соціальної державної політики, як: зміцнення генофонду, забезпечення відповідного рівня життя населення, вирішення політичних, соціально-економічних, геополітичних проблем, національної конкурентоспроможності необхідно звернути особливу увагу на

реалізацію ефективної, цілісної та послідовної державної молодіжної політики. Для повноцінної соціалізації молоді в Україні, включення її в громадські і політичні процеси, активізації освітнього та економічного потенціалу, розвитку духовної культури, здорового життя та реалізації культурних запитів молодих людей важливим є здійснення молодіжної політики, як одного із пріоритетних напрямів діяльності всього державного апарату.

В межах загального дослідження питання молодіжної політики в Україні, та зокрема, при визначенні правової концепції формування і реалізації комплексних та адресних молодіжних програм слід враховувати соціально-демографічні, фізіологічні, психологічні, культурні особливості молоді, систему її духовних цінностей, політичних поглядів та релігійних переконань.

Дослідженню питання характеристики молоді присвячено дослідження таких науковців, як: Білик М. В. (психологічні чинники прояву політичної культури молоді), Морозова О.О. (формування політичної культури молоді), Склярєва Т. В. (вікова психологія молоді), Темех Н. Д. (проблеми формування духовності молоді), Плотніков П. В. (соціально-педагогічні основи соціалізації молоді), Мягких В. Б. (соціальне здоров'я молоді). Проте, на сучасному етапі наукових досліджень, питання врахування соціально-демографічних характеристик молоді при формуванні і реалізації концепції комплексних та адресних молодіжних програм не отримало свого детального висвітлення в працях українських науковців.

Метою статті – є дослідження кола соціально-демографічних особливостей молоді та їх вплив на формування і реалізацію концепції комплексних та адресних молодіжних програм.

Спираючись на дослідження науковців різних галузей науки можна визначити основні характеристики молоді, як соціально-демографічної групи, на які слід орієнтуватися при правовому закріпленні механізму формування комплексних та адресних молодіжних програм.

Зокрема, науковці-психологи зазначають, що молодь характеризується в залежності від «вікового часу» (періоди життя людини, яким притаманні певні ідеальні функції «розкладу життя», що визначають оптимальну соціальну поведінку особи), особистісних характеристик та соціально-культурного оточення. Серед особистісних характеристик молоді слід відзначити наступні: енергійність, мобільність, творча діяльність, максимальна працездатність, оптимальне співвідношення фізичного та психоемоціонального розвитку, високий рівень здоров'я, впевненість у власних силах та можливостях, високий рівень професійної та географічної мобільності [1].

Соціологи зазначають, що молодь країни, її поведінкові стереотипи є суспільним «обличчям» нації, адже саме молоді люди найчастіше стають представниками країни на міжнародному рівні, а також, на дану соціальну категорію зорієнтовані політичні програми, підприємницька стратегія та творчі результати діячів культури. В період з 14 років до 35 років в життя особи активно відбувається процеси соціально-економічного, соціально-політичного становлення, розвиток їх духовного світу, формування системи ціннісних орієнтацій.

Важливо відзначити, що етапи соціалізації молоді (настання повноліття та правової відповідальності, період здобуття освіти, початок трудової діяльності, створення сім'ї, досягнення соціально-економічної незалежності тощо [2]) та розподіл молоді на внутрішньовидові групи з властивими специфічними характеристиками повинна враховуватися при визначення концепції формування і реалізації комплексних та адресних молодіжних програм.

Політологи та соціальні психологи стверджують, що «політичні погляди, переконання, цінності, настанови особистості, що поєднуються в індивідуальні когнітивні схеми сприйняття та відтворення політичної реальності, визначають характер політичної поведінки, рівень та спрямованість політичної активності молоді, її практичну залученість до

суспільно-політичної діяльності в державі» [3]. На нашу думку, така ознака молоді дає змогу не тільки зорієнтувати концепцію формування і реалізації комплексних та адресних молодіжних програм на створення сприятливих умов для активної участі молодих людей у політичному житті держави, але й залучити їх до процесу створення і правового закріплення такої концепції. Адже, не зважаючи на те, що молодь «є частиною суспільства, вона входить у розмаїття його зв'язків і відносин, однак дуже рідко залучається до вирішення та реалізації програм розвитку» [4].

Важливо, щоб механізм формування і реалізації концепції комплексних та адресних молодіжних програм на основі врахування особливостей молоді, як соціально-демографічної категорії:

- сприяв виробленню морально-психологічного імунітету до потенційно негативного впливу телебачення [5];
- забезпечував підвищення мовного, світоглядно-інтелектуального, національно-громадянського, морально-духовного розвитку молодих людей;
- визначав теоретичні і методологічні основи формування гуманістичних якостей у молоді в процесі її соціалізації;
- забезпечував оперативний аналіз проблем процесу соціалізації молоді та трансформації її в активну життєдіяльність держави і регіону [6];
- об'єднував теоретичні, методичні, практичні основи та допомогу молоді в процесі її соціалізації;
- сприяв соціальній адаптації, вихованню, профілактиці негативних соціальних проявів серед молоді, реабілітації та соціальному обслуговуванню молоді регіону, державній та регіональній підтримці молодих людей;
- - формував систему управління соціальним здоров'ям молоді, її освітою, професійним зростанням, матеріальним забезпеченням;
- вирішував соціальні проблеми суспільства суб'єктом чи об'єктом яких виступає молодь (недостатній рівень освіти та матеріального стану

молоді, професійний статус, самовизначення та становлення на сучасному ринку праці, реальна участь у прийнятті управлінських рішень тощо);

- - забезпечував фінансові можливості самозахисту молоді шляхом фінансування молодіжного підприємництва [8].

Отже, формуючи концепцію комплексних та адресних молодіжних програм необхідно враховувати соціальні, психологічні, фізіологічні особливості молоді, їх вплив на процес соціалізації молодих людей та процес реалізації молодіжної політики України, як пріоритетного напрямку діяльності держави. Звичайно, подальшого та більш детального дослідження потребують питання забезпечення концепцією реалізації функцій молоді у суспільстві на загальнодержавному та регіональному рівні.